

2019-07, juli 2019

Beste sympathisant,

Met deze nieuwsbrief houden wij u op de hoogte van alles wat er binnen de stichting Noordwijkerhout van Toen gebeurt.

Nieuwe aanwinst

NoVaTo wil de geschiedenis van Noordwijkerhout graag beeldend maken. Daarom kunt u in de Zeestraat een model van een hondenkar zien staan. Deze hondenkar is speciaal voor NoVaTo gemaakt en afgeleid van vergelijkbare hondenkarren zoals gebruikt werden in Noordwijkerhout en de Zilk in de 19e en 20e eeuw. Vanuit de kar verkocht een venter zijn waren. Een hond was nu eenmaal goedkoper en makkelijker te onderhouden dan een paard en zo hoefde hij zelf niet te sjouwen.

Rondwandelingen

NoVaTo verzorgt op verzoek rondwandelingen door het centrum van Noordwijkerhout. Omdat bij het VVV met enige regelmaat naar rondwandelingen met gids wordt gevraagd, is overleg geweest met medewerkers van het VVV om te kijken naar een (zomer)activiteit voor 2020. Vindt u het leuk om volgend jaar een aantal keer een groep mensen rond te leiden, meldt u zich dan via secretariaat secretaris@noordwijkerhoutvantoen.nl. Aanmelden leidt uiteraard niet tot verplichting!

Augustus geen nieuwsbrief

De volgende maand verschijnt er geen nieuwsbrief. Rond 21 augustus komt de volgende NoVaTo- bode weer uit.

Prachtige verhalen

Ook bij deze nieuwsbrief treft u een verhaal aan van Jan Duivenvoorden. Geniet er van!

Braderie

Tijdens de braderie op zaterdag 20 juli is de expositieruimte geopend van 10:00 tot 16:00 uur.

Kermis

Dinsdag 3 september is de expositieruimte extra geopend van 19:00-21:00 uur. Donderdag 5 september zijn we gesloten. Vanaf woensdag 21 augustus zal er een kleine tentoonstelling over de kermis te zien zijn in de Zeestraat.

Monumentendag

Tijdens monumentendag is de expositieruimte geopend van 11:00 uur tot 16:00 uur.

Activiteiten

20-07-2019 Braderie

08-09-2019 Vrijtijdsfestival gemeente Noordwijk

14-09-2019 Monumentendag

18-09-2019 Start winterseizoen

Verborgen Verleden

Je zal maar Heemskerk heten en in Noordwijkerhout wonen. Dan weet je je in ieder geval verzekerd van veel familie in het dorp. En je wordt hier hoofdpersoon in een lokale aflevering van het programma Verborgen Verleden. De kracht van de tv-serie is dat als je maar diep genoeg graaft naar je familiewortels je altijd wel een voorouder tegenkomt die prominent in archieven voorkomt. En dat is bij de familie Heemskerk niet anders.

Ons vertrekpunt is Hendrick Heemskerk die in 1638 in Noordwijkerhout neerstrijkt op boerderij 'Landzicht' aan de Herenweg. Die boerderij was door zijn echtgenote Neeltje van der Swil verkregen uit de nalatenschap van haar vader. Zelf kwam Hendrick uit Heemstede waar zijn vader Matheus een bescheiden woning had op het terrein van het Barnadietenklooster. Matheus Heemskerk trouwde Wendelmoet Feijntesdochter. Zo'n prachtige voornaam kwam in onze streek nauwelijks voor. Hier hield men het meestal op Neeltje, Maertje en Annetje.

Wendelmoet is dochter van Feijnte Pieterszoon, de ster uit dit verhaal. Voor de geboorte van Feijnte moeten we terug naar circa 1549, naar het Westfrieze Enkhuizen. Een belangrijke haven in het gewest Holland. Vooralsnog gaan we er van uit dat Feijnte 'Van Rijchout' als achternaam had, maar vreemd genoeg voerde zijn broer Zeger 'Koningh' als familienaam en broer Dirck gebruikte 'Tjallis'. Broers met verschillende achternamen; een leuke puzzel.

Het zal de bierdrinkers onder de Heemskerken plezier doen te horen dat voorvader Feijnte een brouwerij bezat, de Drie Cronen aan de Viskersdijk in Enkhuizen. Maar dat was niet zijn enige bron van inkomsten. Hij handelde ook in zout, in die tijd een kostbaar levensmiddel. Dat weten we omdat hij een conflict heeft met een leverancier uit Zierikzee. Die had vlak voor de inname van die stad door de Spanjaarden (1576) zout verkocht aan Feijnte. De man kan echter niet leveren omdat zijn zoutkeet is platgebrand. De zoutprijzen stijgen snel. De nog jonge Feijnte moet een kansje geroken hebben en zet de man onder druk. Hij laat hem zelfs met een gerechtelijk bevel opsluiten in Middelburg.

Maar Feijnte is ook interessant vanwege een wat vreemd verhaal dat rond hem speelt. Vreemd omdat we niet kunnen doorgronden welke rol hij precies had. Feit is dat Feijnte in 1585 financieel aan de grond is geraakt. Voor zijn huis en brouwerij heeft hij een hypotheek afgesloten bij Dirck Govertszoon uit Leeuwarden. Die schuldeiser wil geld zien. Het bezit van Feijnte in Enkhuizen wordt door zijn broers verkocht want Feijnte is zelf twee jaar eerder verhuisd naar Heemstede. Hij wordt ons daar voorgesteld als boer, dus heel wat anders dan brouwer of zouthandelaar. Feijnte woont in bij schoonvader Hendrick Outgerszoon op boerderij Duin en Vaart. En dat is ook de naam van een 17e eeuwse 'Heemskerk'-boerderij aan de Robijnslaan in ons dorp. Toeval?

Het lijkt alsof Feijnte zijn schuldeisers is ontvlucht. Tevergeefs want Dirck Govertszoon weet hem te traceren en wil beslag laten leggen op de koeien van Feijnte. Maar die beweert dat de koeien helemaal niet van hem zijn, hoewel de dieren op zijn weiland liepen en door hem gemolken werden. Er worden getuigen opgeroepen die verklaren dat het Feijntes schoonfamilie was die met de betreffende koeien uit Enkhuizen zou zijn gekomen. Bij elkaar een verhaal met vraagtekens, maar we zullen Feijnte het voordeel van de twijfel gunnen. Niettemin raakt hij ook in latere jaren in conflicten verzeild. Een dynamisch mannetje. De boerderij in Heemstede blijft tot 1644 in de familie.

Wonderschone Wendelmoet zal met haar aandeel in de verkoopopbrengst naar Noordwijkerhout trekken, waar zij haar laatste levensjaren waarschijnlijk inwoonde bij zoon Hendrick aan Herenweg (nu terrein W.A.M. Pennings).

Tekst: Jan Duivenvoorden (heeremenis@ziggo.nl)